

Zajednički projekat "Jačanje visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini III"

Zabilježske s konzultacija na kojima su učestvovali stručnjaci iz oblasti osiguranja kvaliteta, održanih 15. septembra 2009. godine u Strazburu

Učesnici:

Nihad FEJZIĆ, direktor Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta (HEA)
Boris ĆURKOVIĆ, zamjenik direktora Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta (HEA)

Jugoslav Vuk TEPIĆ, zamjenik direktora (HEA)

Peter FINDLAY, pomoćnik direktora QAA UK

Virgilio MEIRA SOARES, potpredsjednica Upravnog odbora za visoko obrazovanje i istraživanje Vijeća Europe

Sjur BERGAN, šef Odjela za visoko obrazovanje i istoriju, Vijeće Europe

Sarah KEATING-CHETWYND, šef Odjela za regionalnu suradnju i zajedničke programe Europske komisije i Vijeća Europe u jugoistočnoj Europi, Vijeće Europe

Karen ROBERTS, projekt koordinatorica Vijeća Europe

Opći komentari

Eksperti i Sekretarijat

- Stekli su veoma pozitivan dojam o dosadašnjem radu Agencije. Plan rada Agencije i vrijeme potrebno za njegovu implementaciju je veoma impresivno i zahtjevno (prvi krug akreditacija ustanova i programa će se izvršiti do ljeta 2012. godine).
- Naglašavaju da osiguranje kvaliteta ide u korak s razvojem kvaliteta = predstavlja ono što jeste kultura kvaliteta. Podsjećaju da je funkcioniranje kulture kvaliteta u nadležnosti visokog obrazovanja.
- Agencija će predstavljati međunarodnu sliku kvaliteta visokog obrazovanja u BiH.
- Zabrinuti su jer Okvirni zakon predviđa preveliku uključenost vlasti što nije prihvatljivo na međunarodnom nivou (kriterij neovisnost, ENQA članstvo i inkluzija Agencije u EQAR) - neophodno je zaštititi Agenciju od političkog utjecaja.
- Predlažu podsticanje dobrih partnerskih odnosa sa univerzitetima, a u isto vrijeme je potrebno zadržati neovisnost od njihovog utjecaja.

Preporuke: Nacrt procedura za evaluaciju/akreditaciju

- Preporučuje se pažljivo razmatranje pitanja jezika (radni jezik ekspert panela, radni jezik na terenu, jezik radnih dokumenata)
- re: Licenciranje i akreditacija
 - a. Preporučuje se pažljivo razmatranje slučaja u kojem Agencija opoziva akreditaciju (ukoliko je u mogućnosti) i kada licenca visokoškolskih ustanova ostaje važeća
 - b. Predlaže se mogućnost da Agencija prima kopije izvještaja o izdatim licencama od strane nadležnih organa.
- re: Vanjske evaluacije visokoškolskih ustanova
 - a. Predlaže se veća usmjerenost na proces učenja i nastave, a manja na aspekte upravljanja (kao što je predviđeno u Standardima i smjernicama)

- Predlaže pažljivo razmatranje slučaja u kojem akreditacija programa i institucija ne daju isti rezultat.
- Preporučuje pregled nomenklature u zakonu i odgovarajućih dokumenata
- Kako će Agencija podržati/upravljati razvoj(em) kvaliteta (?)
- Naglasiti važnost pitanja tajnosti za komisije eksperata i njihovih izvještaja; predlaže se njihovo uključivanje u skladu s preporukom iz pravilnika
- Posebno se preporučuje veće učešće Agencije u trenutnim evaluacijama kako bi se osigurala dosljednost (osigurati sekretara, koordiniranje posjeta, plaćanje troškova putovanja i smještaja)
- Posebna preporuka je da se inzistira da zahtjev i mišljenje budu zasnovani na činjenici (uvesti završni dan kada panel sastankom treba da predsjedava Agencija)
- Naglasiti potrebu održavanja dobre i temeljite obuke za panele i osoblje Agencije. Razmisliti o
 - a. Uputstvu za panele u pogledu tehnika intervjua i mnogih drugih pitanja
 - b. Izgradnji kapaciteta u Agenciji
 - c. Kako davati kratke upute domaćim i međunarodnim ekspertima
- Preporučuje se da se pažljivo odredi: vrijeme kada će paneli objaviti svoje nalaze, rokovi i sadržaj diskusija s odgovarajućim ustanovama u pogledu rezultata
- Naglasiti važnost veoma pažljivog provođenja prvog ciklusa evaluacija/akreditacija
- Naglasiti razvojni karakter prvog (i sljedećeg) ciklusa
- Prepoznati izazov za Agenciju kako bi “ispravno shvatila, prihvatila i učinila ga izvodivim”

Kriteriji za izbor eksperata za vanjsku evaluaciju/akreditaciju

- Preporuka je da se ubuduće objasne kriteriji koji se odnose na iskustvo u rukovođenju u oblasti visokog obrazovanja (član 3, tačka c)
- Preporuka je da se ubuduće objasne kriteriji za studente eksperte koji imaju iskustvo u reformama visokog obrazovanja (član 5, tačka c)
- Predlaže se da se u obrazac aplikacije uvede:
 - a. Paragraf koji potvrđuje njegovu/njenu obavezu (Ja sam spreman da potrošim X vrijeme za svrhu Y tokom perioda Z...)
 - b. Paragraf u kojem ekspert navodi svoju uključenost u visokoobrazovne ustanove u BiH, ako je primjenjivo

Visina naknade za eksperte

- Da li će svi eksperti primati jednake naknade? Stručnjaci savjetuju da se jednako plaćaju i domaći i međunarodni stručnjaci. Razmotriti drugu vrstu dogovora sa studentima (npr. plaćati studentskoj uniji? Uključiti ESU?)
- Stručnjaci navode primjere plaćanja koji su uobičajeni u drugim agencijama za osiguranje kvaliteta u EU, predsjedavajućem panela se plaća +20%; predlaže se plaćanje po evaluaciji/rezultatu, umjesto dnevnog plaćanja.

Ostala pitanja diskusije

- Pilot - zahtijeva pažljivo kreiranje (svrha, očekivani ishodi, vrijeme i predmet pilota)
- Unutarnji kapaciteti treba da slijede godišnje izvješće o napretku univerziteta

- Rano potvrđivanje svrhe, fokusa itd. drugog akreditacionog ciklusa
- Ugraditi povratne mehanizme visokoobrazovnih ustanova prema Agenciji u kojima je obavještavaju o cjelokupnom procesu koji se odnosi na akreditaciju institucija, kao integralnog dijela prvog ciklusa.

Draft - KRo - 18. oktobar 2009.